

Jaarverslag 2016-2017

De Commissie voor Arrangementen(CvA)

van Plein Midden Twente (PMT)

3 november 2017

Taak en opdracht

De CvA van Plein Midden Twente geeft advies betreffende verzoeken tot het afgeven van Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het SBO of SO onderwijs en daaraan gekoppelde bekostiging (categorie). Dat advies wordt overgenomen door het Samenwerkingsverband 23-02 PO dat formeel de TLV afgeeft.

Samenstelling CvA

De samenstelling van de CvA is divers en zodanig dat verschillende disciplines met brede expertise vertegenwoordigd zijn. De CvA voldoet daarmee aan de wettelijke voorschriften. De CvA bestaat in 2016-2017 uit:

- Een GZ-psycholoog
- Een orthopedagoog
- Een schoolmaatschappelijk werkende
- Een vertegenwoordiger vanuit het SBO-onderwijs
- Administratief ondersteuner
- Voorzitter (coördinator PMT)

Op afroep kan er externe deskundigheid aan de CvA worden toegevoegd wanneer een dossier daar om vraagt. Dat kan bijvoorbeeld een orthopedagoog van een SO-school zijn, een jeugdarts maar ook een regisseur van een gemeente. Ook kunnen leden van het Schoolondersteuningsteam en/of ouders uitgenodigd worden.

Onafhankelijkheid

De CvA werkt onafhankelijk, vormt haar eigen mening en adviseert op basis van gegevens en niet van aannames. Oordelen over dossiers koppelt de CvA terug aan schoolbesturen en ze stelt vragen ter verheldering wanneer zaken niet duidelijk of onvolledig zijn.

Status

De status van de CvA is formeel een onderwijsaangelegenheid die valt binnen de omschrijving zoals die is opgenomen in het Deelregioplan PMT en binnen de kaders van het SWV 23-02 PO.

Werkwijze

De CvA geeft advies op basis van voorliggende dossiers. De procescriteria die beschreven zijn in het Ondersteuningsplan van SWV 23-02 vormen de basis voor transparante toewijzing. In iedere casus zijn er verschillende argumenten voor en tegen plaatsing in SBO of SO. Door deze in kaart te brengen wordt de besluitvorming inzichtelijk. Per casus kan de hoeveelheid, de inhoud en de weging van de argumenten sterk verschillen. De CvA kiest per casus zelf welke kenmerken zij relevant acht.

Soms heeft zij aan een paar argumenten genoeg om te besluiten, soms heeft zij meer informatie nodig. Het is nadrukkelijk niet zo dat alle kenmerken bekend moeten zijn om tot een advies te kunnen komen.

De CvA baseert haar advies op grond van 4 kenmerken:

- Kenmerken van de leerling
- Kenmerken van het onderwijs (leerkracht, groep, school)
- Kenmerken van de ouder(s)/opvoeder(s)
- Kenmerken van het derde milieu

Bij de weging staat een aantal vragen centraal:

- Wat is de specifieke onderwijsbehoefte van de leerling?
- Wat is de ondersteuningsbehoefte van de school?
  - o Is er (voldoende) gebruik gemaakt van lichte ondersteuningsvormen?
  - o Welke knelpunten worden ervaren en wat is aanvullend nodig?
- Wat is de ondersteuningsbehoefte in de buitenschoolse situatie (gezin, vrije tijd, zorg)
  - o Wat is al ingezet?
  - o Hoe is de afstemming met het onderwijs?
  - o Welke knelpunten worden ervaren en wat is aanvullend nodig?

Voor een nadere omschrijving van de procescriteria verwijzen wij u naar de website van SWV 23-02: www.swv23-02.nl → Ondersteuning / Criteriabekostiging TLV SO /Checklist CvA-advies.

Kengetallen

Ook in het schooljaar 2016-2017 heeft de CvA een aantal kengetallen verzameld. Deze worden hieronder weergegeven.

	2014-2015		2015-2016		2016-2017	
Aantal besproken dossiers	210		363		182	
Aantal afgegeven TLV's	194	92,40%	355	97,80%	174	95,60%
Waarvan "nieuw"	87	44,80%	163	45,90%	134	77,10%
Waarvan "herindicatie"	107	55,20%	192	54,10%	40	22,91%
Nieuw aanvragen vanuit:						
BaO			107	65,60%	89	66,40%
SO			51	31,30%	31	23,10%
SBO			5	3,10%	14	10,50%

Vervolg	2014-2015		2015-2016		2016-2017	
TLV's per schoolbestuur:	*zie toelichting hieronder					
Attendiz			187	52,70%	35	20,10%
TWOG			48	13,50%	13	7,50%
Dr. Schaepmanstichting			50	14,10%	37	21,3%
Primato			18	5,10%	21	12,10%
Stichting KOMT			15	4,20%	14	8,00%
BSV-MarCant			11	3,10%	23	13,20%
OPO HvT			9	2,50%	10	5,70%
Keender			6	1,70%	14	8,0%
SKOE			5	1,40%	1	0,60%
SOTOG			2	0,60%	3	1,70%
KONOT			1	0,30%	0	0,00%
OPONOA			1	0,30%	1	0,60%
De Toonladder			1	0,30%	1	0,60%
Simonscholen					1	0,60%
Aantal TLV's SBO	66	34,00%	86	24,20%	70	40,20%
Aantal TLV's SO						
Cat. 1	124	63,90%	232	65,40%	95	54,60%
Cat. 2	0	0,00%	13	3,70%	3	1,70%
Cat. 3	4	2,10%	24	6,70%	6	3,40%
Aantal TLV's voor jongens			285	80,30%	130	74,70%
Aantal TLV's voor meisjes			70	19,70%	44	25,30%
Aantal aangehouden dossiers** waarvoor uiteindelijk wel een TLV is afgegeven			24	8,6%	30	17,20%
			12 x BAO		24 x BAO	
			12 x S(B)O		6x S(B)O	

Vervolg	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Aantal aangehouden dossiers waarvoor nog geen TLV is afgegeven		2 0,60%	3 1,70%
Aantal dossiers waarbij de TLVaanvraag is afgewezen		1 0,30%	0 0,00%
Aantal dossiers zonder handtekening voor akkoord door ouders		2 0,60%	0 0,00%
Aantal TLV's waarbij door ouders bezwaar is aangetekend bij het SWV		2 0,60%	1 0,60%
		1 bezwaar betreft een dossier waarbij ouders niet voor akkoord getekend hebben	

	2014-2015	2015-2016	2016-2017
TLV's jaartal geboorte:			
2002	2	-	-
2003	8	2	1
2004	34	30	2
2005	34	45	9
2006	25	57	10
2007	27	57	28
2008	34	53	28
2009	23	56	33
2010	17	25	21
2011	6	21	18
2012	-	9	18
2013	-	-	6

* In het schooljaar 2014-2015 is weergegeven hoeveel dossiers per schoolbestuur zijn ingediend. Niet hoeveel TLV's per schoolbestuur zijn afgegeven. Daardoor is er geen vergelijk mogelijk met de daaropvolgende schooljaren.

** In totaal zijn in 2016-2017 33 dossiers aangehouden in de CvA, waarvan 3 dossiers 2x zijn aangehouden (na aanvullende informatie kon de CvA nog steeds geen passend advies geven).

Redenen om een dossier aan te houden:

- onvolledig dossier
- geen integratief beeld bij CvA o.b.v. dossier
- Verschil in visie tussen ouders en school onderling m.b.t. passende onderwijsomgeving, waardoor de CvA of met ouders in gesprek gaat, of met de IB'er voordat een advies gegeven wordt
- verschil in wens ouders/school en advies CvA t.a.v. type TLV
- verschil in wens school/ouders en advies CvA m.b.t. tijdsduur TLV
- navraag bij derden (SBO, SO en cluster 2) of plaatsing haalbaar/kansrijk is
- advies van CvA tot observatieperiode op SBO en uitkomst afwachten
- advies van CvA tot beleggen MDO en uitkomst hiervan delen met CvA
- onderbouwing voor de gevraagde categorie ontbreekt (alleen van toepassing op SO).

Op alle dossiers die worden aangehouden, geeft de CvA feedback.

Daarnaast heeft de CvA 14x feedback gegeven op dossiers waarbij de CvA wel in de eerste bespreking een (TLV of ander) advies kon geven. In totaal heeft de CvA 47x feedback gegeven, wat neerkomt op 25,8% van alle ingediende dossiers.

Feedback heeft betrekking op:

- kwaliteit van het dossier/opbouw van het dossier (zowel positief als kritisch)
- advies om (nieuw) onderzoek te doen naar diagnostiek
- advies om uitstroomperspectief te heroverwegen
- aanbevelingen t.a.v. de overdracht naar de nieuwe school
- advies om maatschappelijk werk/regisseur jeugd/jeugdarts/onderwijsconsulent te betrekken bij de (aanpak van de) problematiek
- advies om extra aandacht te hebben voor de thuissituatie en waar nodig door te verwijzen naar (zorg)partners

In 8 gevallen (4,4%) is door de CvA geen TLV afgegeven. Daarvan ging het in 5 situaties waarbij uitdrukkelijk om advies gevraagd werd en (nog)niet om het aanvragen van een TLV. Twee dossiers werden ingediend vanuit cluster 2, 1 vanuit de voorschool, 1 vanuit het OCR en 1 vanuit regulier basisonderwijs. Uit deze 5 casussen is geen TLV-aanvraag gevolgd in het schooljaar 2016-2017.

Voor 3 dossiers waarbij een TLV werd aangevraagd is geen TLV afgegeven. Bij 1 dossier ontbrak een handtekening van één wettelijk vertegenwoordiger en bij 2 dossiers is een proefplaatsing in het SBO geadviseerd. Deze aanvragen zijn niet in het schooljaar 2016-2017 afgehandeld in de vorm van een TLV-advies.

Conclusies

- In het schooljaar 2016-2017 is de helft van het aantal dossiers besproken t.o.v. het schooljaar daarvoor. Het verschil is grotendeels te verklaren vanuit het aantal dossiers dat vanuit SO is ingediend i.v.m. herindicaties (-150). Ook zijn minder nieuwe dossiers ingediend (-29).
- In het schooljaar 2015-2016 was de verhouding nieuwe dossiers/herindicaties 46%/54%. In het schooljaar 2016-2017 lag de verhouding nieuw/herindicatie op 77%/23%.
- Van het totaal aantal afgegeven TLV's is 40% SBO, 60% SO.
- In de periode september 2016 tot en met april 2017 (8 maanden) zijn door de CvA 91 dossiers in behandeling genomen. In de maanden mei tot medio juli ook 91, waarvan een aantal aangehouden dossiers meerdere keren is geagendeerd.
Het is duidelijk dat ook in dit schooljaar het zwaartepunt in de laatste 2,5 maanden van het schooljaar ligt.
- De CvA heeft in een kwart van alle ingediende dossiers feedback gegeven op dossiers. Bij 70% daarvan betrof het feedback bij een aangehouden dossier (reden aanhouding + wat is nodig om een advies m.b.t. passende onderwijsomgeving te kunnen geven), in 30% om andersoortige feedback (variërend van complimenten, tot (positief) kritische opmerkingen tot aanbevelingen of adviezen aan de ontvangende school). Zowel vanuit de schoolbesturen als vanuit de scholen (m.n. IB'er, soms directeur) is wisselend gereageerd op feedback. Variërend van geen enkele reactie tot het stellen van wedervragen tot een enkele blijk van waardering voor de werkwijze van de CvA.
- Hoewel het aantal dossiers in hoeveelheid beduidend lager was dan in het schooljaar 2015-2016 heeft de CvA niet minder tijd nodig gehad om de dossiers te bespreken. De voorbereiding van de dossiers op de vergadering is intensief. De CvA heeft in 2016-2017 vaker ten tijde van de vergadering lang gewikt, gewogen en gesproken. Er kwamen nauwelijks zogenaamde "hamerstukken" op tafel.
- De CvA stelt vast dat bij een zeer groot deel van de dossiers de complexiteit van de problematiek fors is (en in de afgelopen jaren forser lijkt te worden). In veel gevallen is al sprake van betrokkenheid van enige vorm van (jeugd)zorg bij kinderen (en de gezinnen waar ze uit komen) die op 4-jarige leeftijd starten in onderwijs (dat geldt voor aanmeldingen vanuit zowel regulier- als speciaal (basis)onderwijs). In de optiek van de CvA wordt het kind nog te veel als individu benaderd, terwijl het hele systeem om het kind heen van grote invloed is op de ontwikkeling. De complexiteit van de hulpvraag vanuit het systeem rondom het kind en de daarmee samenhangende onderwijsbehoeften van het kind, maken dat het vinden van de juiste onderwijsomgeving een ingewikkelde, soms moeizame en lange weg is. Vanuit de CvA bezien betekent het in veel gevallen dat een dossier wordt aangehouden als niet voldoende duidelijk is welke afwegingen op schoolniveau in het SOT gemaakt worden bij de keuze tussen regulier (met arrangement), SBO of SO. Mede doordat in regulier onderwijs nog onvoldoende gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden tot echt kwalitatief goede en op wederzijdse behoeften afgestemde samenwerking met partners vanuit (jeugd)zorg, is het bieden van passend onderwijs in het regulier onderwijs nog steeds een zeer grote uitdaging. De samenwerking met de gemeenten verdient in het kader van toeleiding blijvende en uitdrukkelijke aandacht.
- Het gegeven dat de complexiteit van de inhoud van de dossiers toeneemt, leidt ook tot een grotere tijdsinvestering in voorbereiding, bespreking en besluitvorming. De leden van de CvA zijn in het schooljaar 2016-2017 meerdere malen betrokken geweest bij (duo)observaties, MDO's, gesprekken met ouders en/of zorgpartners buiten de CvA-bijeenkomst. Deze tijdsinvestering komt bovenop de tijd die "binnen de beschikbare tijd" van de CvA valt.

- De CvA heeft vastgesteld dat in het schooljaar 2016-2017 bij een groot deel van de dossiers wederom sprake is van positieve ontwikkeling in de kwaliteit van de dossiers. Ruimte voor verbetering blijft er ook nu, voornamelijk in het gebruik van het SOT-formulier als groeidocument. Maar ook t.a.v. pagina 5 van het TLV aanvraagformulier kan nog steeds een kwaliteitsslag gemaakt worden.
- De samenwerking met de schoolbesturen, de IB'ers of directeuren en in een enkel geval ook de orthopedagogen is, vanuit de CvA gezien, op een constructieve en plezierige wijze verlopen.

En..... Aanbevelingen

De aanbevelingen uit het jaarverslag 2015-2016 zouden we in z'n geheel over kunnen nemen in dit jaarverslag. Ze blijven de aandacht verdienen. Drie aanbevelingen uit het jaarverslag 2015-2016 benoemen we ook nu weer expliciet, omdat de CvA van mening is dat deze aanbevelingen blijvend benoemd moeten worden:

- Train IB'ers/leerkrachten in het invullen en bijhouden van het SOT formulier. Het SOT-formulier is een groeidocument en is de basis voor de administratieve borging. Het formulier wordt door nog te weinig IB'ers (en leerkrachten) als zodanig gebruikt. In het SOT-formulier worden het proces, de acties en evaluaties beschreven. Het SOT-formulier moet –zeker als het een onderdeel is van een TLV aanvraag- (aan)gevuld zijn met actuele informatie.
- Maak gedurende een traject **VEEL** (meer) gebruik van de expertise van de SOT-leden. De expertise van SMW en de JGZ-verpleegkundige wordt door de CvA nogal eens gemist in een dossier.
- Vul het TLV aanvraagformulier in z'n geheel in. Pagina 5 van dat formulier is feitelijk het belangrijkste blad in dit formulier. Vul ook de vragen in die betrekking hebben op een eventuele terug verwijzing vanuit SBO of SO naar een lichtere vorm van onderwijs. Beschrijf niet alleen wat het kind moet kunnen om eventueel te worden terug geplaatst, maar ook wat de school moet realiseren en wat daarin de rol van de ouders en/of betrokken partners in de zorg moet zijn.

Nieuwe aanbevelingen zijn:

- Beschrijf in het dossier welke afwegingen op schoolniveau in het SOT gemaakt worden bij de keuze tussen regulier onderwijs, SBO of SO.
- Vanuit de Jeugdwet en Wet op Passend Onderwijs, maar ook vanuit ervaringen vanuit de dagelijkse praktijk van de CvA is de noodzaak om verbinding tussen onderwijs en zorg te versterken groot. Om op dit vlak een betere "slag te kunnen slaan" zou de taak van de schoolmaatschappelijk werkende verbreed moeten worden, zodat de schoolmaatschappelijke werkende vanuit de CvA een brugfunctie kan vervullen tussen kind/ouders, ontvangende school en ketenpartners. "Warme overdracht" naar SBO en SO en actief contact houden met de betrokkenen dragen bij aan inzicht bij de CvA m.b.t. de gegeven adviezen en zijn belangrijk voor (beleidsvoorbereidende en beleidsveranderende) aanbevelingen t.b.v. de besturen.
- Voor onderwijs is het belang van goede afstemming met partners in de (jeugd)zorg groot. Blijf investeren in de samenwerking en intensiveer deze samenwerking tijdig als de situatie daar om vraagt. Een betrokken en slagvaardige regisseur is een voorwaarde, evenals (in voorkomende situaties) een betrokken en slagvaardige leerplichtambtenaar om tot goede afspraken te kunnen komen. Grijp in en stuur bij als deze partners niet adequaat reageren of handelen.

- De insteek bij plaatsing in het S(B)O zou, transparanter en bewuster dan nu, moeten zijn dat de leerling in de toekomst onderwijs kan volgen in het reguliere onderwijs (wanneer na de benodigde S(B)O-interventies om gestelde doelen te bereiken de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling dan wel de ondersteuningsstructuur van de school voldoende ontwikkeld zijn). Dat vraagt veel van de betrokkenen en veronderstelt een andere mindset: het gaat niet alleen om tijdig (het “juiste” moment) de overstap te maken vanuit regulier naar speciaal (basis)onderwijs (en weer terug), maar betekent ook dat de aanleverende school en de ontvangende school gedurende de plaatsing in het S(B)O nauw samen blijven werken.
- De bestaande criteria voor categorie 2 en 3 bekostiging zouden eens kritisch tegen het licht gehouden moeten worden. Het SWV (en daarmee de CvA) moeten nog criteria hanteren die vóór de invoering van passend onderwijs gebruikt werden om een aanvraag voor een indicatie voor cluster 3 te beoordelen. Scholen worden geacht handelingsgericht te werken, professionals om handelingsgerichte diagnostiek uit te voeren. In deze lijn zouden CvA's de mogelijkheid moeten hebben om handelingsgericht te indiceren. Het advies van de CvA betreffende een TLV (op basis van onderwijsbehoeften) is immers maatwerk.

Hengelo, 3 november 2017

Gerie Oonk

Voorzitter CvA PMT